

Eğlence ve hususî istihlâk vergisi kanunu

(Resmî Gazete ile neşir ve ilâmi: 24/V/1930 - Sayı : 1501)

№ 1629

BİRİNCİ MADDE — Eğlence ve hususî istihlâk vergisine tabi olan ticarethane ve müesseseler şunlardır:

- A - Bar, unumhane;
- B - Dans yerleri, alkollü içki kullanılan çalgılı yerler;
- C - Birahane, meyhane, alkollü içki kullanılan lokanta, büfe, pastahane ve mümasili yerler;
- D - Tiyatro, sinema, sirklerle duhuliye ile girilen ve içerisinde alkollü içki kullanılan mümasili oyun yerleri;
- E - Tren ve vapurlardaki büfeler;
- F - Duhuliye ile girilen çalgılı yerler.

İKİNCİ MADDE — Aşağıda yazılı ticarethane ve müesseseler vergiden muftır:

- A - Dans dershanesi olduğu Hükûmetçe tasdik edilen ve içinde konsomasyon olmayan yerler;
- B - Maliye ve Maarif vekâletlerince terbiyevî hizmetleri kabul edilecek tiyatro, konser ve çocuk sinemaları;
- C - At koşuları ve spor yerleri duhuliyeleri;
- D - Umumî merkezleri tarafından Maliye vekâletine en az on beş gün evvel ihbar edilmek şartile menafîi umumiyeye hadim cemiyetlerle belediye idarelerinde bulunan darülaceze taraflarından tertip olunacak balolar ve müsamereler.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Verginin matrahı birinci maddenin A, B, C, fıkralarında yazılı yerler için gayri safi varidattır.

Bu gayri sâfi varidat:

- A - 1326 tarihli müsakkafat kanununun cari olduğu yerlerde müsakkafat vergisine matrah olan;
- B - 1302 tarihli emlâk nizamnamesi cari yerlerde emlâk ve arazi vergilerine matrah olan kıymetlerin, müsakkafat kanununun 15 inci maddesi mucibince tahvili ile bulunacak olan;
- C - Binde altmış beş nisbetinde vergiye tabi arazide yazılı kıymetlerin sekiz misle iblâğından sonra (B) fıkrasına tevfikân hesap edilecek olan varidattır.

Birinci maddenin (D) fıkrasında yazılı yerler için duhuliyeye ait vergi matrahı bilet ve (E) fıkrasındaki yerler için de istihlâk bedelleridir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Her hangi bir yerin müfrez bir kısmı vergi mevzuu meyanına girecek olursa, o yerin tamamı için yazılı olan gayri safi varidat veya kıymetin bu müfrez kısma isabet eden miktarının vergisi, üçüncü maddede yazılı esaslar dairesinde hesap ve tayin olunur.

BEŞİNCİ MADDE — Verginin nisbeti birinci maddenin (A) fıkrasında yazılı yerler için üçüncü madde mucibince bulunacak gayri safi varidatın yüzde yüzü, (B) fıkrasında sayılı yerler için yüzde yetmiş beşi, (C) fıkrasında yazılı yerler için yüzde ellisi ve (D,E) fıkralarında yazılı yerler için de duhuliyeye ve istihlâk bedelle-

rinin yüzde onudur. (F) fıkrasında yazılı yerler için de duhuliye bedelinin yüzde yirmisidir.

ALTINCI MADDE — Birinci maddenin (A,B,C) fıkralarında yazılı yerler için her yılın vergisi o malî yıla takaddüm eden nisan ayının on beşinde mükellefe ihbarname ile tebliğ olunur. Mükellefin tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde tahriren itiraz hakkı vardır. İtiraz vukuunda keyfiyet mahallinin en büyük mal memurunun riyaseti altında idare heyetinden ve ticaret odasından, ticaret odası olmayan yerlerde belediyelerden müntahap birer âzadan mürekkep itiraz komisyonunda tetkik ve en çok on beş gün içinde intaç ve mükellefe tebliğ olunur.

İtiraz komisyonunun kararları kat'idir.

YEDİNCİ MADDE — Altıncı madde dairesinde tahakkuk eden vergi 1 haziran, 1 eylül, 1 kânunuevvel, 1 mart tarihlerinde olmak üzere dört müsavî taksitte tahsil olunur. Taksitlerini, taksitin isabet ettiği ayın on beşinci günü akşamına kadar vermeyenlerden vergi, yüzde on beş zamlı tahsil olunur.

Vergiye mükellefin itirazı halinde, itiraz komisyonunca karar ittihaz ve mükellefe tebliğ edilmedikçe - taksit hulûl etse dahi - tahsilât yapılamaz ve bu suretle tahakkuku tehhür eden vergilere, itiraz komisyonu kararının tebliği tarihinden itibaren on beş gün geçmeyince yüzde on beş zam olunamaz.

SEKİZİNCİ MADDE — Malî yılın girmesinden sonra ticaretlerini veya müesseselerini terkedenler keyfiyeti mahallinin tahakkuk memurluğuna tahriren ihbar ettikleri ve bu ihbar tahkikatla sabit olduğu takdirde, ihbarı takip eden taksitten itibaren vergileri terkin edilir.

Malî yılın girmesinden sonra yeniden işe başlayanlar veyahut vergi nisbetinin tebdilini mucip surette ticarethane veya müesseselerini değiştirenler keyfiyeti nihayet on beş gün içinde tahakkuk memurluğuna tahriren ihbara mecburdurlar.

Bu takdirde tahakkuk memuru, ihbar tarihinden itibaren yedi gün içinde vergiyi tarh ve mükellefe tebliğ eder. Bu suretle tarh olunan vergi mükellefin işe başladığı veya ticaretini değiştirdiği tarihin tesadüf ettiği taksitten itibaren tahsil olunur.

Senelik verginin azalmasını mucip tebeddüller dolayısıyla tadilen tarh olunan vergi müteakip taksitten itibaren tahsil olunur.

İşe başladığını veya vergi nisbetini tezyit edecek tebeddülü ihbar etmiyenlerden işe başlanılan tarih ile haber alınan tarih arasında geçen müddete ait vergi iki misli olarak tahsil olunur.

Bu madde mucibince tadilen tarh olunan vergiler içinde mükellefin altıncı madde mucibince itiraza hakkı vardır.

DOKUZUNCU MADDE — Birinci maddenin (D) fıkrasında yazılı yerlerin vergileri, duhuliye biletlerine matbu damga vaz'ı ve matbu damga vaz'ı kabil olmayan yerlerde pul ilsakı suretile alınır. Biletler müteselsil numara takip eder defter halinde olmak ve müessesenin ismini ve bilet bedelini muhtevi bulunmak lâzımdır.

Pullar, biletlerin kısmen ashna ve kısmen dip koçanına tesadüf edecek surette yapıştırılır.

ONUNCU MADDE — Pulsuz bilet veren veya duhuliye ile girilmesi mutad olduğu halde bilet kullanmayan veyahut pulları bu kanunun tarifi veçhile yapıştırmamış olan müesseselerden, işbu biletlere ait vergiden başka birinci defasında (150) lira ve tekerrürü halinde keza vergiden başka (300) lira ceza alınır.

ON BİRİNCİ MADDE — Birinci maddenin (E) fıkrasında yazılı tiren ve vapurlardaki büfelerin vergisi, bunların sarfiyatını kayda mahsus ve tahakkuk memurluğundan tasdikli defterler üzerinden hesap ve aylık olarak istifa olunur. Bu vergilerin Maliye vekâletinin muvafakatı ile bir merkezde tevhit ve itası caizdir.

Tahakkuk edecek vergiler, taallük ettiği ayı takip eden ayın on beşinci günü akşamına kadar mal sandıklarına teslim olunur. Bu müddet zarfında teslimat olmazsa vergi kumpanyalarından yüzde on beş zamlı tahsil edilir.

İstihlakâtı tasdikli deftere günü gününe kaydetmeyenler veyahut tahkikat hilâfı veya noksan kaydedenler hakkında tahakkuk ettirilecek noksan vergi üç misil olarak tahsil olunur.

ON İKİNCİ MADDE — Bu kanunda yazılı vergi ve cezalar tahsili emval kanunu mucibince tahsil edilir.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Eğlence ve hususî istihlâk vergisinet ait 13 şubat 1926 tarih ve 737 numaralı kanun ile 9 haziran 1926 tarih ve 924 numaralı kanunun eğlence ve hususî istihlâk vergisine ait kısmî ve 25 haziran 1927 tarih ve 1167 numaralı kanun mülğadır.

ON DÖRDÜCÜ MADDE — Bu kanun 1 haziran 1930 tarihinden muteberdir.

ON BEŞİNCİ MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye vekili memurdur.

21 mayıs 1930

<i>Cumhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	20 - V - 1930 ve 1/304
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cumhuriyet Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	21 - V - 1930 ve 4/180
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 6 62 18 28,53:54,123:126 19 35,135,136,154:156
<i>Bu kanunla ilişiği olan kanunların numaraları:</i>	:	737,924,1167